

Avsiktsförklaring Cancerfonden – LIF

Direktiv till Kommissionen för jämlik vård

2013-05-30

Huvuduppdrag och syfte

Vid årsskiftet 2011/2012 tillsatte Läkemedelsindustriföreningens Service AB (LIF) Kommissionen för jämlik vård ("Kommissionen") med uppdraget att oberoende utreda, analysera och initiera debatt kring hur patienter i Sverige ska få jämlik tillgång till vård och omsorg av bästa möjliga kvalitet. Sedan dess har medvetenheten om ojämlikheten i vården ökat. Frågan om den ojämlika vården har blivit en av de mest brännande frågeställningarna i debatten om vård och omsorg.

Genom ett gemensamt initiativ mellan Cancerfonden och LIF förlängs nu Kommissionens uppdrag till och med den 31 december 2014. Tanken är att Kommissionen ska ges tillräcklig tid att göra en allsidig belysning av de komplexa frågeställningar som uppdraget omfattar.

Kommissionens huvuduppdrag kvarstår. Även om debatten kring jämlik tillgång till vård har intensifierats kvarstår de stora skillnaderna mellan landsting och mellan olika patientgrupper. I Cancerfondsrapporten 2012 konstateras till exempel att överlevnaden för tolv vanliga cancerdiagnoser skiljer starkt mellan olika socioekonomiska grupper, trots att risken att insjukna är jämnt fördelad mellan grupperna. "Det innebär att 3000 dödsfall i cancer hade kunnat undvikas om överlevnaden för samtliga patienter hade varit på samma nivå som för gruppen med den högsta socioekonomiska statusen", skriver Cancerfonden i rapporten.

Vidare ber vi nu Kommissionen ta nästa steg i frågan om ökad jämlikhet i vården. Detta genom att bredda frågeställningen till att även omfatta vårdens kvalitet. Sakta men säkert börjar kvalitetsaspekterna av vård och omsorg nu tränga in i debatten. Samtidigt är bilden tydlig att kvalitetsarbetet i sjukvården är splittrat, ofokuserat och går för långsamt. Orimliga kvalitetskillnader mellan olika landsting består år efter år. Sannolikt är det patienter i utsatta grupper, till exempel med låga inkomster och låg utbildning, som är de stora förlorarna i vad som närmast framstår som ett kvalitetslotteri.

- **Huvuduppdraget kvarstår**
 - Att oberoende utreda, analysera och initiera debatt kring hur vi får jämlik tillgång till vård och omsorg av bästa möjliga kvalitet
- **Nästa steg**
 - Att belysa behovet av att samma krav ställs på vårdens kvalitet över hela landet
 - Att belysa hur olika sätt att se på och arbeta med frågor om vårdens kvalitet leder till ojämlik vård
 - Att formulera principer för nationella riktlinjer ifråga om definition, premiering och uppföljning av kvalitet inom svensk sjukvård

Mål

- Fortsätta öka medvetenheten om ojämlikheten i vården
- Bygga kunskap och medvetenhet om kopplingen mellan kvalitet och jämlikhet i vården hos allmänheten och beslutsfattare
- Lägga förslag på hur vi i Sverige ska uppnå en ökad jämlikhet inom en högkvalitativ sjukvård

Arbetsformer

Kommissionens arbete har två samverkande spår, dels ett utåtriktat och dels ett med fokus på analys- och utredningsarbete. Kommissionen avser att, via seminarier och öppna möten, inhämta kunskap och viktiga infallsvinklar och genom ett internt analysarbete arbeta fram en rapport med förslag till åtgärder för ökad jämlikhet och högre kvalitet i svensk sjukvård.

Finansiering

Cancerfondens bidrag till Kommissionens arbete är att utgöra en länk till relevant forskningen, dels genom sin representant i Kommissionen och dels genom sin förankring i forskningsvärlden. Cancerfondens insamlade medel kommer inte att finansiera arbetet med Kommissionen för jämlik vård.

Kostnader som uppkommer i samband med uppdragets genomförande finansieras av LIF. Hallvarsson & Halvarsson har anlåtts av LIF för att hantera administrationen av Kommissionens arbete. Kommissionens ordförande ersätts för sitt arbete med 40 000 kronor/månad (beloppet inkluderar alla avgifter).

Oberoende

Kommissionen arbetar oberoende och självständigt. Kommissionens ledamöter och ingen annan står bakom de frågeställningar, rapporter och slutsatser som presenteras.

Ledamöter

Kommissionen för jämlik vård består av:

- Ilija Batljan, vice vd på Rikshem, f.d. landstingspolitiker (S) (kommissionens ordförande och sammankallande)
- Cristina Husmark-Pehrsson, riksdagsledmot (M), (kommissionens vice ordförande)
- Klas Kärre, professor samt ordförande för Cancerfondens forskningsnämnd
- Ingrid Burman, ordförande för Handikappförbunden
- Curt Persson, ordförande i PRO
- Laura Hartmann, analyschef på Försäkringskassan
- Anders Milton, läkare och tidigare regeringens psykiatrisamordnare

Ledamöterna förväntas närvara och aktivt delta vid Kommissionens sammanträden och i de utåtriktade aktiviteter som kommissionen beslutar. Avsikten med Kommissionens sammansättning är att ledamöternas olika perspektiv och samlade kompetens ska borge för en grundlig och mångsidig debatt om jämlikhets- och kvalitetsaspekter på svensk sjukvård.